

Hatice Dökmen

Kum Gibi

DESTEK YAYINLARI: 1266
EDEBİYAT: 397

HATİCE DÖKMEN / KUM GİBİ

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştı
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Mayıs 2020
2. Baskı: Temmuz 2020
3. Baskı: Şubat 2021
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-818-3

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkkan.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari

Deniz Ofset – Çetin Koçak
Sertifika No. 48625
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

Hatice Dökmen

Kum Gibi

*Sabaha çıkacağımızı bilmediğimiz halde
çalar saati kurup uyumaktır umut.*

Sevgili Meryem'e ve Sevgili Dara'ya...
Bir gün bu kitabı okursanız sakın bana gücenmeyin.
Sizi hep seveceğim.

Yazar Hakkında

Jale Sancak, Yeşim Cimcoz Yazı Evi, Faruk Duman, Irmak Zileli, Nalan Barbarosoğlu, Aydın Şimşek gibi yazı atölyelerine katıldı.

Sevengül Sönmez'in eğitmenliğindeki Yayıncılık Editörlük Atölyesi Sertifika Programı, Selahattin Özpalabıyıklar eğitmenliğindeki Derin Editörlük Sertifika Programı ve Mastercamp (Harvard Üniversitesi Sertifikalı) Usta Yazarlarla Yazarlık Akademisi gibi programlardan eğitim aldı.

Çeşitli öykü yarışmalarından mansiyon ödülü aldı. Lions Dernekleri öykü yarışmasında ve Tekirdağ Büyükşehir Belediyesi öykü yarışmasında birincilikle ödüllendirildi.

Kahramanlar Öykülerle Yaşar, Hayata Tutunma Öyküleri, Kedi Öyküleri, Sadık Dostlara, Son Gemi Antoloji 1-2, Kaynana Şekeri, Kadın Öyküleri, Aşk Var Düşersen gibi öykü derlemelerinde ve *Cemal Süreya, İstanbul-Selanik Hattı, Benidorm İstanbul 2020 Türk Şairler Seçkisi* gibi şiir derlemelerinde yer aldı.

Varlık, Kurşun Kalem, Deliler Teknesi, Edebiyatist, Son Gemi, Lacivert, Galapera, Rıhtım, Edebiyat Nöbeti, Karakedi, altZine,

Gezite, Kirpi, Gün Dökümü gibi pek çok yerde, öykü, şiir ve denemeleri paylaşıldı.

Yazarlık Atölyesi eğitmenliği ve editörlük çalışmaları yapıyor.

Yayımlanan kitapları:

Güneşe Saklanmak (Şiir) - *Sağır Kurbağanın İzinde* (Öykü) - *Sığ Sulardan Okyanusa* (Şiir) - *Gri Çığlık* (Öykü) - *Salı Ertesi* (Roman) - *Kum Gibi* (Roman) - *Kemik Çayı* (Öykü)

Kasım 2018

***“Sabaha çıkacağımızı bilmediğimiz halde
çalar saati kurup uyumaktır umut.”***

Birkaç hafta öncesine kadar kaldırımlara sığmayan dükkânların bazıları kepenklerini çoktan indirdi. Kalanlar da kıyıya yanaşacak birkaç tur gemisinden nasiplenmenin hayaliyle gün boyu pinekliyorlar. Kimi dükkânının önüne çektiği sandalyede komşusuyla tavla oynuyor, kimi yoldan geçenleri içeriye çekme çabasında. Barlar, lokantalar, tatlıcılar, kafeler, şarküteriler, marketler, fırınlar, tekel bayileri, eczaneler, butikler, ayakkabıcılar, berberler, telefoncular, kuyumcular yazın çok çok altında bir hasılatla günü sonlasalar da ekmek teknelerinde müşteriye hazır ve nazır bekliyorlar.

Pazaryeri de yaza göre oldukça تنها. Onun işine geliyor bu durum. Pazarlık ederim hiç değilse. Sezonda olsa peşin meşin demez, burunlarından kıl aldırılmaz bu esnaf milleti. Elli dediklerine

kırk beş olmaz mı desen, pazarlık yok bizde derler de dönüverirler arkalarını... Dar sokaklarda o dükkân senin bu dükkân benim dolanıp durmak, bilmiş bilmiş pazarlık etmek oldukça keyifli ona göre. Ali'yle Gülsüm'e aldığı ayakkabılar için dükkân sahibiyle sıkı pazarlık etti. Hatta annesi için torbasına beleştten bir de terlik koydurdu. Kazanmak zor olsa da harcamayı seviyor. Babasına da bir kazakla bir gömlek alıp dükkândan çıktığı anda mürdüm gözlüyle burun buruna geldi.

“Aa! Sen gitmedin mi daha?”

“Gidemedim...” dedi mürdüm gözlü. “Abidin kışlık bir iş bulmuş. Barda çalışıyor üç haftadır. Kasım sonuna kadar idare et, sonra ortalığı toparlar gidersin dedi. Sözünden çıkamadım. Zaten müşteri de tek tük. Bugün yolcuyum kismetse.”

Gök gözlü, bir onun elindeki torbalara, bir kendi torbalarına baktı.

“İkimizin de alışveriş günüymüş anlaşılan.”

Terbiyeli tebessümlerin ardından gelen suskunluğu sokağın köşesini göstererek mürdüm gözlü bozdu.

“Biraz soluklanalım mı?”

Olur gibilerden başını salladı kız. Güneş alan bir masaya oturmalarına rağmen kuru soğuk, içini üşüttü. Mürdüm gözlünün hırkasına bakarak kendi hırkasını üstüne geçirdi. Onu ilk defa kendi mekânlarının dışında görmenin yanı sıra hırkayla görmesi de ilk. Kaşlarını kaldırıp dudaklarına küçük bir alay kondurdu.

“Sen de hırka giyermişsin meğer.”

Şakaya rağmen gülüşler yine terbiyeliydi. Neler aldıklarından konuştular bir süre. “Bak...” dedi mürdüm gözlü. Torbadan

çıkardığı kutuyu açtı. “Bu CD’leri köyde dinlemek için aldım. Yeni sezona kadar İngilizceyi, Almancayı hatta Finceyi de iyice bellemezsem bana da Dara demesinler.”

“Ben de aldım...” dedi gök gözlü. “Fırsat buldukça dinliyorum ama ne bileyim, kafam almıyor, yani anında unutuyorum. Zaten okulda da kafam basmazdı birçok şeye.”

“Umursamadığındandır...” dedi mürdüm gözlü. Kararlılığını özellikle kendisine ispat etmek istercesine masaya yumruğunu vurdu. “Bizimkilerden neyimiz eksiktir? Seni bilmem de, ben bu kış su gibi içmeliyim hepsini.”

İriyarı bir adamın atarcasına masaya bıraktığı çayları önlerine çektiler. Adamın yüzünden düşen bin parçaydı. Her an her şeyi kırıp dökebilirmiş gibi canı burnunda bir hali vardı. Onun masada estirdiği soğukluk; mürdüm gözlünün, gök gözlüye ölçülü bir gülücük göndermesiyle yeniden ısındı.

“Ee! Anlat bakalım. Senin İstanbullu geldi mi?”

Gök gözlüyü al bürüdü çarçabuk. İki eliyle yüzünü kapatıp soruya soruyla cevap verdi.

“Senin gâvur gelinden ne haber?”

Mürdüm gözlü duymamış gibi kayıtsızdı. Gözleri kafenin yanındaki hediyelik eşyacının tezgâhındaki takılardan birindeydi. Tezgâhı düzenleyen tıknaz adama seslendi.

“Emmi, o köşedeki kolyeye ne istersin?”

“Yazın otuza sattım ama siftah için yirmi ver yeter.”

Mürdüm gözlü hırkasının cebinden çıkardığı yirmi lirayı uzattı.

“Pakete gerek yok.”

Adam alçak duvarın üstünden parayı alıp takıyı verdi. Mürdüm gözlü mavi boncuklarla bezenmiş, ortasında kocaman nazar boncuğu olan kolyeyi bir süre seyrettikten sonra gök gözlüye uzattı.

“Senindir bacım...” dedi. “Çamsakızı, çoban armağanıdır işte. Beğenmezsen atarsın gider.”

Gök gözlü şaşkıındı. Bak ya! Günahını aldım çocuğun. Köyden birine falan almıştır dediydim ama bana almış meğer. Kibar çocuksun be kavruk... Kolyeyi boynuna takıp uzun uzun okşarken mürdüm gözlüye şakıdı.

“Sağ ol. Biliyor musun, ilk defa birinden hediye alıyorum.”

Mürdüm gözlünün bakışları avucundaki nasırlarına gitti. Her zamanki gibi o gözlere bakmaya korktu. Bir süredir olduğu gibi hızla yüklendiği duygularını, aynı hızla frenledi.

“Ne güzel. Yokluğumda, gariban bir gardaşım vardı der anarsın.”

Gök gözlü muzipçe gülerek yerinden kalktı. Kafeden çıkıp takı tezgâhının olduğu dükkâna dolandı. Geri döndüğünde elindeki deri bilekliği çocuk sevinciyle mürdüm gözlünün avucuna bırakıverdi. “Al...” dedi. “Bu da senin, beni hatırlaman için.”

Genç adam bilekliği koluna taktı. Mürdümlerini mavilere dayadı. Delişmen sevinçlerini içinde yaşatmaya alışkıındı ama bu sefer saklamadı.

“Bu benim uğurumdur bundan gayrı.”

Kuru ayaz masaya soğuk soğuk değse de iki gencin arasında kalpten kalbe ılık duygular esti. Çok şey vardı belki anlatılacak ama bunların dillendirilmesinin iki taraf için de bir faydası yoktu. Uzun uzun susuşların ardından mürdüm gözlü söze girdi.

“Ee! Anlat hele. Buldun mu İstanbullunu diye sorduydum de-
mincek.”

Gök gözlüden yine yanıt yerine soru geldi.

“Asıl sen söyle. Gidiyorsun, nereden baksan dört beş ay yoksun.
Var mı ufukta bir yenge?”

Mürdüm gözlüden yanıt gelmedi. Gök gözlü kolyesini okşadı,
mürdüm gözlü bilekliğini. Gök gözlü yolun karşısındaki gelinlikçiye
baktı, mürdüm gözlü masadaki çentiklere... Sözleşmiş gibi ikisi de
aynı anda lafa girdi.

“İnşallah yakında...”

“Hayırlısıyla yeni sezonda...”

Mürdüm gözlü bir şeker attı çayına. Gök gözlü üç şeker. İki ayrı
kaşık sesiyle iki ayrı geçmişe gitti masa. Kimdi bu kavruk oğlan?
Yolları nerede çakışmıştı? Kimdi bu çiğdem yüzlü kız? Nerede tanı-
mıştı onu? Kaşık şakırtılarının arasında gittikleri yer çok uzaklarda
değildi aslında. İkisinin de yaşamlarının dönüm noktası olan bahar
aylarıydı.

***“Bir hayalin gerçekleşme ihtimalini düşlemek,
o hayalin gerçekleşmesinden daha keyif verici.”***

“Sayın yolcularımız, otobüsümüz Aydıncık Otogarı’na girmek üzeredir. Mola süremiz yirmi dakikadır.”

Anonsla sıçradı. Gözlerini kırpıştırarak saatine baktı. Amma da uyumuşum... Oysa günlerdir bugün yarın diye geçen uykusuz gecelerin ardından bu yarı lme geçişini tahmin etmeliydi. Gerindi, boynunu ktrdetti, belini esnetti. Uzun bacakları yine başına dertti. Daracık yerde kıvrılmaktan kilitlenmişti her biri. Ayağ kalkarken dizleri tırdadı. Helaya gideyim. Bir daha kim bilir nerede durur otobüs... Hem bacaklarım da açılır biraz...

Dışarıdaki serinlik uyku mahmurluğundaki bedenini rperince koşarak ihtiyacını görüp yine yerine oturdu.

Yolcuların şamatası otobüse yayılıyordu. Bazı koltuklarda yüzler değışmişti. or ocuk en arka koltuklara doluşan Suriyelilerin hl yerlerinde oturduklarını görünce dudak büktü.

Dayamışlar sırtlarını devlete gel keyfim gel diye laf eder durur köylü. Ne kadarı essah ne kadarı doğru bilemem. Devletin işine oldum bittim akıl erdiremedim ya zaten... Aynı gardan bindikle-ri, tanımadığı ama hemşerisi saydığı birkaç aile de koltukların-
dan dışarıyı seyrediyordu. Yalnız yolculuk edenler sayıca daha çok gibi göründü gözüne. Özellikle yaştaşları. Kimi kısa kestek, kimi dam gibi, kimi kendisi gibi kuru erik dalı. Oy babam oy! Bunlar da aynı niyetle düştülerse yola, vay ki vay! Olsun. Suyun dibi kum gibi karı kaynar der durur herkes! Elbet biri de bana düşer. Hem bunların içinde yüzüne bakılır biri de yok ki. Kendi-
si hariç. Onun boyu bosu, gözü kaşı kimde var? Öyle demez mi anası? Sadece anası olsa neyse, koskoca Almanya görmüş Cemo dayısı bile öyle der.

“Sen Alamanya’da olacaksan ki nah şuraya yazıyem, oranın ka-
rılar seni havada kapmazlarsa ne olam!”

Uzun bir esnemenin ardından saçlarını parmaklarıyla taradı. Az sabret Dara. Tilkiyi yüzdün kuyruğuna geldin. Bundan son-
rası olur olur gider. Hele bir varayım suyun dibine, toprağına ta-
şına alnımı süreyim, gerisi Allah’a kalmış. Otobüse bindiğinden beri yemek içmek aklına gelmemiştii ama camdan gözlemecilerin önündeki çoluk çocuğu, otobüsün yanında aceleyle dürümünü bitirmeye çalışanları görünce midesi kazındı. El bagajındaki tor-
basını dizlerine indirip açtı. Anacığı gün boyu güle ağlaya yolluk hazırlarken bir taraftan da oğluna “güle güle”ye gelenleri ağır-
lamıştı. Onun yaptığı kömbenin üstüne kömbe tanımaz Dara. Puf puf. Yumuşacık. Çöreğinin üstüne başka çörek, sıkmasının üstüne başka sıkma, mayalı ekmeğinin yerine başka ekmek de tanımaz. Neyi kötü yapar ki? Eşe Kadın o. Çirişlerin çifte bilekli gelini. Çiriş Ramazan’ın yiğit avradı, dört dölün anası. Kucağı boş

kalmış uzun zaman. Yaradan'dan izin çıkınca damı şenlenmiş boy boy bebelerle. Köyün şifacısı Ebe Fatma rahmetli olmadan önce elini vermiş gelinine. Ondandır neye el atsa tadının, bereketinin içinde olması.

İki dilim kömbeyle yetindi. Birkaç saat sonra varırdı suyun dibine. Hep birlikte güle oynaya yerlerdi.

Babası “Yahu avrat, oğlan bu kadar yolluğu nasıl bitirecek?” diye söylendiğinde, anacığı kaşlarını çatarak çıkıştıydı. “Şehir yeri orası. Her şey paraylan.” Sonra oğlunu sıkı sıkı tembihledi. “Oradaki döllere de bizim sayılır aslanım. Köy kokusu bu, başka bir şeye benzemez. Özlemişlerdir zahir. Dikkat et ezilmesin.”

Sanki yıllardır gurbetteymiş gibi köyü koktu burnuna. Ayrıları daha kaç saat geçtiydi ki? Bir gün bile olmadan sıra özlemi çekmek de neyin nesiydi? Askerden geldiği günden beri bu anı ipe çekmiyor muydu? Köyüne sığdıramadığı bir seksen beşlik kuru bedenini sığdıracak başka bir yer bulmak umuduyla düşmedi miydi yollara?

İyi olacak. Her şey güzel olacak. Hayırlısıyla Regaip gibi, benim de iyi bir kısmetim çıkınca, gâvur ellerine damat gideceğim. Anacığım, kardeşlerime merhem olacağım. Her şehirde Delikli Dağ'ın kara yüzüne çemkiren anamın bitip tükenmek bilmeyen peşin peşin tuttuğu yasları son bulacak...

Askerdeyken de çok özlediği köyünü. Sıra hasretliği ilikle-rine işledi. Tarlalarının etrafını saran armut, dut, elma, ığde, ceviz, badem, erik, kızılıncık, incir, kayısı, vişne, şeftali hasılı ne ararsan var olan ağaçların gölgesinde ılgıt ılgıt esen yelin hışırdattığı yaprakların sesiyle ense yapmayı, türkü çığırmağı özledi. Ne de sever “*Ben de Gittim Bir Geyiğin Avına*” türküsünü.

Sanki bin yıllık acıları omzuna yüklenmiş de, ılığını göğün yüzüne haykırır gibi.

Ben de gittim bir geyiğin avına.

Geyik çekti beni kendi dağına.

Tövbeler tövbesi geyik avına.

Siz gidin gardaşlar kaldım burada, aman aman burada

Siz gidin avcılar kaldım burada, aman aman kayada...

Askerdeyken Kefo Emmi'nin tarlasından arakladıkları karpuzları da özlemişti. Anasının “Sakin ola ki dağın eteklerine varmayın” diye sıkı sıkı tembihlemesine rağmen Çömezlerin bağına sinsi sinsi dalıp bir tilki kuyruğuna, bir abderiyeye saldırmayı ve salkımların en babalarından birkaçını da tişörtüne doldurup tazı gibi koşarak soluğu yine kendi tarlalarında almayı özlemişti. Cevizleri dalında bırakıp gitmişti askere. Annesi telefonda sızlanmıştı. “Sensiz boğazımdan geçmez gurban!” Şimdi de bademler, erikler çiçekteyken çıktı yola. Toprak kışın uyuşukluğunu üzerinden atıp pıtır pıtır yeşerdi ama Eşe'nin yüreği sevinç ve kederi bir arada yaşıyordu. Görmüş geçirmiş gözleri bir yeşillenip bir yağmurlarını indiriyordu. Yarından tezi yok yine her telefonda sitemlenir durur. Anaların en güzeli, en hası. Hele bir işe başlayayım, neler neler alacağım ona. İçi muflonlu bot alacak mesela. Hem de iki çift. Birini ahıra girerken giysin, birini köyün içinde. Çamura, boka değmesin ayacıkları. Bir de kurutmalı çamaşır makinesi alıp dayarsa eve değmeyin keyfine. O ki, dar günlerin kurtarıcısı dediği son bileziğini de satıp acar bir telefon almadı

mı oğluna? Eşe bu, kırk tilki gezer kafasında. Dara'sına yenisini aldı ki eskisi Mehmet'e kalsın. Yoksa nasıl haber alır yiğidinden? Oğlu, elin gurbetinde anasının sesini duymak istemez mi? Kaç zaman konu komşuya minnet rica edilir ki böylesi işlerde? Bundan gayri onun da eli ekmek tutan bir oğlu olacak. Gençliğin sonunda, ihtiyarlığın başında az da olsa gün yüzü görecektir. Delikli Dağ'a dair kâbusları sonlanacak. "Sancılı toprakların anaları hiçbir şeyden korkmaz ölümden gayrı. Onun içindir ki hep yürekleri ağızlarında yaşarlar" der İrfan Öğretmen. Adı gibi ilim irfan bilir. "Anan haklı Dara..." der. "Buraların göğünde korkunun nefesi asılı durur hep. O, bu topraklardaki vakitsiz her ölümden evlatlarını düşünür. Bir gün onlara da sıra gelirse diye. Ondandır içi yana yana seni yaban ellere uçurma çabası" der. Dara sever İrfan Öğretmen'i. Korucuları saymazsam köydeki herkes sever onu. Hiçbir şeyden yüksünmez derler onun için. Okula kurduğu kütüphane sayesinde köyden hevesli olanlar birkaç kitap okur onun sayesinde. Ben de.

Kollarını kenetleyip başını cama yasladı. Gün ağarmak üzereydi. Yavaş yavaş yolun yanı yöresi belirmeye başladı. Bir taraf dağ, bir taraf orman. Daracık yolda karşıdan bir otobüs geldiğinde yüreği ağzına geliyor her seferinde. Kıvrıla kıvrıla giden ip gibi bir yol. Ormanın arasından ara ara bir şavk yanıp sönüyordu. Yaldır yaldır. Kımıl kımıl. Otobüs beş on kıvrım daha kıvrıldıktan sonra deniz kabak gibi çıkıverdi ortaya. Henüz kıpkızıldı göğün yüzü. Su da aynı renge boyalıydı. Denizle göğü incecik bir çizgi ayırıyordu. Metal kutu gür gür gür yolları deldikçe hemen çizginin ardında hızla belirginleşmeye başlayan güneş gitgide yuvarlandı. Denizin rengi bozlaştı. Bu kadar çabuk mu yükselirmiş